ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN — POLONIA
VOL. XI, 1 SECTIO G 1964

Z Katedry Prawa Cywilnego UMCS
Kierownik: prof. dr Aleksander Wolter

Aleksander WOLTER

Piętnastolecie Wydziału Prawa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
(Organizacja i działalność naukowa)

Пятнадцатилетняя годовщина Юридического Факультета Университета Марии Кюри-Склодовской в Люблине

The Fifteenth Anniversary of the Faculty of Law, Maria Curie-Skłodowska University

W numerze 53 Dziennika Ustaw z 1949 r. pod poz. 411 ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Oświaty z dnia 12 września tegoż roku w sprawie utworzenia Wydziału Prawa na Uniwersytecie MCS w Lublinie oraz katedr na tym Wydziale. Dokument ten stanowił oficjalny początek istnienia nowej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu powołanego do życia w Polsce Ludowej, jedynego Uniwersytetu państwowego na ziemiach polskich, położonych na wschód od Wisły. Z punktu widzenia rozwoju tej Uczelni był to pierwszy wydział, reprezentujący nauki społeczne, a tym samym inicjujący dalszą rozbudowę Uczelni w kierunku nauk humanistycznych.

Oczywiście, wspomniany akt normatywny nie odzwierciedlał i nie może odzwierciedlać „prehistorii' Wydziału Prawa, prehistorii stosunkowo niedługiej, ale pełnej kłopotów i trudności natury organizacyjnej, personalnej i wyposażeniowej. Należy jednak podkreślić, że dzięki wydatnej pomocy organów państwowych i partyjnych, centralnych i terenowych, jak również dzięki poparciu ówczesnego kierownictwa Uczelni nieuniknione „bóle porodowe" miały przebieg względnie łagodny. Z tego okresu warto zanotować jako szczególnie istotny fakt uzyskania obszernego gmachu, odstąpionego Uniwersytetowi przez władze miejscowe.

Gmach ten do dzisiejszego dnia stanowi podstawowy *locus standi* Wydziału, ale już nie wyłączny; szereg katedr uzyskało nowe lokale i mając na uwadze prężność Uczelni w dziedzinie inwestycji budowlanych, można bez przesadnego optymizmu liczyć na to, iż nie jest zbyt odległa przyszłość, w której nastąpi ponowne połączenie się wszystkich placówek wydziałowych w nowym, dostosowanym do potrzeb naukowych i dydaktycznych budynku na przeznaczonym od dawna na ten cel terenie dzielnicy uniwersyteckiej.

W chwili powstawania tej pracy dobiega końca piętnasty rok istnienia Wydziału Prawa UMCS, a zarazem dwudziesty rok od utworzenia Uniwersytetu. Piętnaście lat w dziejach wyższej uczelni jest okresem bardzo krótkim; może to budzić wątpliwości, czy warto już obecnie kusić się o przedstawienie „historii" Wydziału. Wątpliwości te jednak byłyby o tyle nieistotne, że zamierzenia piszącego te słowa są o wiele skromniejsze; nie jest on historykiem, z racji swych zainteresowań naukowych zajmuje się współczesnością, a z uwagi na działalność na polu kodyfikacji — nawet przyszłością. Jeżeli więc zdecydował się na dokonanie rzutu oka w przeszłość, to przede wszystkim z myślą o przyszłości. Chodzi o to, aby przez zarejestrowanie pewnych zdarzeń uzyskać materiał, który mógłby być wykorzystany w dalszej działalności Wydziału; pouczające zaś są nie tylko osiągnięcia, ale i błędy, których oczywiście nie brakło i nadal nie brakuje.

Należy jednak przyznać, że w toku zbierania materiałów autor zmuszony był częściowo odstąpić od powyższego założenia. Okazało się bowiem, że mimo upływu tak krótkiego okresu czasu już obecnie istnieją poważne trudności w odtworzeniu niektórych zdarzeń, zwłaszcza danych personalnych osób, które były, a już nie są zatrudnione na Wydziale. Ażeby zrozumieć ten dziwny na pozór fakt, trzeba uświadomić sobie specyficzne warunki, wśród których powstawał nowy Wydział. Były to pierwsze lata istnienia Polski Ludowej, okres intensywnej odbudowy zniszczeń wojennych i początków realizacji planu sześcioletniego, który miał stworzyć podwaliny pod uprzemysłowienie kraju. Pozostałości II wojny światowej dawały się jeszcze dotkliwie odczuwać, zwłaszcza na Lubelszczyźnie. Trzeba zgodnie z prawdą stwierdzić, że Lublin nie był wówczas miastem atrakcyjnym, do którego chętnie przenosiliby się pracownicy nauki z innych ośrodków. A bez ich pomocy zorganizowanie nowego Wydziału było niemożliwe. Ośrodek lubelski nie dysponował bowiem odpowiednią kadrą, która wystarczałaby na obsadzenie stanowisk samodzielnych pracowników nauki; tylko niewiele osób przeszło do Wydziału z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Ale samodzielni pracownicy nauki to tylko część niezbędnej kadry

nauczającej; potrzebne było grono osób, które objęłyby funkcje pomocniczych pracowników nauki, a wiadomo, że na przygotowanie własnych wychowanków do tych czynności potrzeba co najmniej kilku lat. W tej sytuacji z pomocą Wydziałowi przyszli praktycy, zwłaszcza z aparatu wymiaru sprawiedliwości.

Z góry można było przewidzieć, że tak dobrana pierwsza kadra nauczająca będzie się odznaczała dużą płynnością; jedni będą się starali wrócić do ośrodków, z których wyszli i z którymi byli związani tysiącami nici; inni, którzy w swych planach życiowych nie mieli pracy naukowo-badawczej, prędzej czy później odejdą, robiąc miejsce młodym absolwentom Wydziału. Nie jest przypadkiem fakt, że spośród osób, które w r. 1949 pracowały na Wydziale, pozostały do chwili obecnej już tylko dwie.

Byłoby wielkim błędem, gdyby się nie doceniało niezmiernie pozytywnej roli, którą spełniła na Wydziale większość tych pracowników, którzy odeszli. Zorganizowanie katedr i zakładów naukowych, uruchomienie zajęć dydaktycznych, skompletowanie odpowiedniego księgozbioru to praca żmudna i zwłaszcza w tym okresie szczególnie trudna. Brzmi to na pierwszy rzut wręcz dziwnie, ale była to nie tylko praca umysłowa, lecz także poważny wysiłek fizyczny. Pozostanie mi na zawsze w pamięci nierzadki obraz z tych czasów, kiedy to poważni sędziowie czy prokuratorzy zwozili z różnych stron Polski zdobyte z trudem książki, pełniąc nieraz funkcje tragarzy. O tym nie wolno zapomnieć, winni o tym pamiętać zwłaszcza najmłodsi, którzy dzisiaj korzystać mogą z wyposażenia naukowego stojącego do ich dyspozycji. Tym też tłumaczy się, że dość poważna część niniejszego opracowania poświęcona została utrwaleniu nazwisk wszystkich pracowników naukowych, którzy choćby przez krótki okres czasu zatrudnieni byli na tutejszym Wydziale.

Zadaniem każdego wydziału wyższej uczelni jest praca naukowa i dydaktyczna; doświadczenie wykazało, że wszelkie zwichnięcie równowagi przez przechylenie szali na korzyść jednej z tych funkcji odbija się ujemnie na funkcjonowaniu wydziału jako całości. Dlatego też pełna analiza działalności wydziału w pewnym okresie czasu wymagałaby równomiernego uwzględnienia obu funkcji w oparciu o strukturę organizacyjną poszczególnych placówek naukowych i dydaktycznych. W ramach niniejszego opracowania taka analiza byłaby niewykonalna, samo zaś zestawienie liczb niewiele daje.

Na studia stacjonarne na Wydziale Prawa w latach 1949—1963 przyjęto łącznie 2 607 osób, z czego 690 w latach 1949 i 1950 na studia I stopnia i 1 917 w latach pozostałych na studia jednolite (magisterskie); na studia eksternistyczne — 231 osób; na studia w Zawodowym Stu-

dium Administracyjnym, istniejącym przy Wydziale Prawa od 1959 r. — 589 osób. Łącznie więc w tej czy innej formie organizacyjnej z Wydziałem Prawa związanych było 3 427 studentów. Dyplomów ukończenia studiów I stopnia wydano 268, dyplomów magisterskich — 658, a dyplomów ukończenia ZSA — 180. Odliczając od liczby studentów rekrutowanych tych, którzy zgodnie z programem studiów nadal jeszcze studiują, trzeba stwierdzić, że sprawność szkolenia nie jest zadowalająca, co jest zjawiskiem dość powszechnym na wydziałach prawa. Jednakże takie stwierdzenie nie jest wystarczające; trzeba by przeprowadzić wnikliwą analizę przyczyn tego zjawiska, a to z kolei wymagałoby obszernego i odrębnego opracowania.

Oto powody, dla których opracowanie niniejsze, zgodnie z podtytułem, ograniczono do zagadnień natury organizacyjno-personalnej i do działalności naukowo-badawczej. Tym samym w dalszych rozważaniach pominięto i inne problemy natury dydaktycznej, w szczególności działalność dydaktyczną katedr, które organizacyjnie związane są z innymi Wydziałami, jak Katedra Filozofii czy Filozofii Społecznej, oraz takich placówek organizacyjnych, jak studium języków obcych, wychowania fizycznego czy studium wojskowe.

Można i należy tylko wyrazić postulat, aby i ta istotna funkcja Wydziału, funkcja dydaktyczno-wychowawcza doczekała się szczegółowego opracowania.

I KIEROWNICTWO WYDZIAŁU

Na organizatora Wydziału powołany został w 1949 r. prof. dr Aleksander Wolter, który następnie w latach 1950—1953 był jego dziekanem. Kolejno kierowali Wydziałem jako dziekani: doc. dr Tadeusz Taras (1953—1957), doc. dr Adam Wiliński (1957—1962) i prof. dr Józef Mazurkiewicz (1962—1964).

Funkcje prodziekanów pełnili: prof. dr Grzegorz Leopold Seidler (1950—1952), doc. dr Tadeusz Taras (1952—1953), doc. dr Adam Wiliński (1953—1956), doc. dr Józef Mazurkiewicz (1956—1962), doc. dr Henryk Reniger (1962—1964).

Sekretariatem Wydziału kierowały kolejno: Janina Kielanowska, Krystyna Kuropiejska, Maria Zabiegała i mgr Ewa Chromiak.

Spośród pracowników Wydziału we władzach Uczelni uczestniczyli na stanowisku Rektora: prof. dr Andrzej Burda (1955—1957) i prof. dr Grzegorz Leopold Seidler (od 1959 r. do chwili obecnej); na stanowisku prorektora: prof. dr Aleksander Wolter (1953—1954), prof. dr Andrzej Burda (1954—1955) i doc. dr Tadeusz Taras (1957—1959).

Kolejno dwaj pracownicy Wydziału byli członkami Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego (prof. Seidler i Wolter).

II ORGANIZACJA WYDZIAŁU

Aktualnie Wydział Prawa liczy 15 katedr. Nie powstawały one jednocześnie, lecz uruchamiane były kolejno, zgodnie z potrzebami dydaktycznymi, wynikającymi z obowiązującego w latach 1949 i nast. programu trzyletnich studiów prawniczych. I tak w szczególności w r. 1949 uruchomiono 4 katedry, w r. 1950 — 4, w r. 1951 — 5. Rok 1951 można uznać za datę, w której ukończona została budowa zrębu organizacyjnego Wydziału. Po tym roku bowiem powołane zostały tylko dwie nowe katedry, które niejako wydzieliły się z katedr już istniejących.

Z przyczyn, o których była już mowa w uwagach wstępnych, poniżej zestawione zostały niektóre dane dotyczące poszczególnych katedr, w szczególności w zakresie obsady personalnej, liczby prac poszczególnych pracowników nauki oraz takich elementów, jak przewody habilitacyjne, doktorskie, seminaria doktorskie, księgozbiór itp. Próba pewnych uogólnień nastąpi później. Tutaj w celu uniknięcia nieporozumień należy wyjaśnić, że dane dotyczące poszczególnych pracowników katedry, w zakresie stopni i tytułów naukowych, odznaczeń, a zwłaszcza dorobku naukowego obejmują wyłącznie okres ich pracy na Wydziale Prawa UMCS. Pominięto okres wcześniejszy i ewentualnie późniejszy, jeżeli pracownicy ci odeszli z Wydziału.

Zestawienia katedr dokonano w kolejności ich powołania. Rozstrzelonym drukiem podano nazwiska tych pracowników, którzy aktualnie czynni są w danej Katedrze. W składzie personalnym Katedr pominięto grupę tzw. zastępców asystenta, tj. studentów, którzy jeszcze w toku studiów zatrudniani byli na Wydziale, oraz stażystów.

A. KATEDRA POWSZECHNEJ HISTORII PAŃSTWA I PRAWA

Rok uruchomienia: 1949.
Kierownik Katedry:

1) dr Leon Halban, profesor zwyczajny, kierownik katedry w latach 1949—1960 (do chwili śmierci);
odznaczenia: Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi;
dorobek: 4 rozprawy i artykuły naukowe;
2) dr Witold Sawicki, docent, kierownik katedry od 1960 r., (uprzednio od 1957 r. samodzielny pracownik nauki w katedrze);
dorobek: 3 skrypty, 2 monografie, 3 rozprawy i artykuły naukowe.

Wykładowca:

mgr Jerzy Reder, wykładowca, od 1963 r. (uprzednio w Katedrze Historii Państwa i Prawa Polskiego — dorobek pod B).

Pomocniczy pracownicy nauki:

1) mgr Maria Walewska, st. asystent, 1949—1951 (następnie w Katedrze Prawa Cywilnego);
2) mgr Antoni Kopeć, st. asystent (1/2 etatu), 1949—1951;
3) mgr Michał Cieślik, st. asystent (1/2 etatu), 1949—1950;
4) mgr Jerzy Markiewicz, kolejno asystent, st. asystent, adiunkt, 1950—1958; dorobek: współautorstwo w 1 monografii, 1 rozprawa naukowa;
5) mgr Władysław Ćwik, kolejno asystent, st. asystent, 1953—1956 (następnie w Katedrze Historii Państwa i Prawa Polskiego — dorobek pod B);
6) mgr Maria Poźniak, asystent, 1958—1959 (następnie w Katedrze Prawa Cywilnego Obrotu Gospodarczego — dorobek pod O);
7) mgr Zbigniew Skiba, kolejno asystent, st. asystent, od 1959 r.;
8) mgr Wojciech Szwarc, asystent (1/2 etatu), od 1963 r.

Przewody doktorskie: 1 otwarty.
Seminarium doktorskie: od 1961 r.
Księgozbiór: 2 150 pozycji.

B. KATEDRA HISTORII PAŃSTWA I PRAWA POLSKIEGO

Rok uruchomienia: 1949.
Kierownik Katedry:

dr Józef Mazurkiewicz, profesor nadzwyczajny (do 1956 r. zastępca profesora, do 1962 r. docent), kierownik katedry od 1949 r.;
odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi;
dorobek: 3 monografie (z czego 2 zespołowe), 14 rozpraw i artykułów naukowych, 2 recenzje, 9 innych publikacji.

Pomocniczy pracownicy nauki:

1) mgr Adam Tarkiewicz, st. asystent, 1949—1951 (następnie w Katedrze Prawa Rzymskiego);
2) mgr Jerzy Reder, kolejno asystent, st. asystent, adiunkt, wykładowca, 1950—1963 (następnie w Katedrze Powszechnej Historii Państwa i Prawa);
dorobek: współautorstwo w 1 monografii, 4 rozprawy i artykuły naukowe (z czego 2 zespołowe), 1 recenzja, 1 inna publikacja;
3) dr Władysław Ćwik, kolejno st. asystent, adiunkt, od 1956 r. (uprzednio w Katedrze Powszechnej Historii Państwa i Prawa), stopień doktora na tut. Wydziale w 1961 r.;
dorobek: praca doktorska, współautorstwo w 1 monografii, 9 rozpraw i artykułów naukowych (z czego 2 zespołowe);
4) mgr Artur Korobowicz, kolejno asystent, st. asystent, od 1960 r.;
dorobek: 2 artykuły naukowe.

Przewody doktorskie: 1 zakończony, 5 otwartych.
Seminarium doktorskie: od 1960 r.
Księgozbiór: 1 870 pozycji.

C. KATEDRA PRAWA CYWILNEGO

Rok uruchomienia: 1949 (początkowo formalnie powołano dwie katedry prawa cywilnego (I i II), połączenie nastąpiło w 1952 r.; w 1959 r. wyodrębniona została Katedra Prawa Cywilnego Obrotu Gospodarczego).

Kierownik Katedry:

dr Aleksander Wolter, profesor zwyczajny (do 1950 r. profesor kontraktowy, do 1960 profesor nadzwyczajny), kierownik katedry od 1949 r.;
odznaczenia: Order Sztandaru Pracy II klasy, Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski;
nagroda Ministra Szkolnictwa Wyższego I stopnia;
dorobek: 2 podręczniki, 1 skrypt, 2 monografie, 22 rozprawy i artykuły naukowe (z czego 4 zespołowe), 17 glos (z czego 1 zespołowa), 11 recenzji (z czego 1 zespołowa), 9 innych publikacji (z czego 1 zespołowa).

Samodzielni pracownicy nauki:
1) dr Witold Czachórski, zastępca profesora, 1949—1950;
2) dr Jan Górecki, zastępca profesora, 1951—1953;
3) dr Stefan Buczkowski, profesor nadzwyczajny, 1953—1959 (do 1955 r. zastępca profesora, następnie kierownik Katedry Prawa Cywilnego Obrotu Gospodarczego — dorobek pod O);
4) mgr Czesław Wasilkowski, zastępca profesora, 1954—1955 (prowadził zajęcia z prawa pracy do czasu wyodrębnienia Katedry Prawa Pracy);
5) dr Jerzy Marowski, zastępca profesora, 1958—1960, stopień docenta na tut. Wydziale w 1961 r., zmarł w 1961 r.;
dorobek: 1 praca habilitacyjna, 1 artykuł naukowy, 1 recenzja.

Starszy wykładowca:

dr Jerzy Ignatowicz, st. wykładowca (do 1961 r. zastępca profesora), od 1960 r., stopień doktora na tut. Wydziale w 1961 r., stopień docenta na tut. Wydziale w 1964 r.;
dorobek: praca habilitacyjna, praca doktorska, 1 komentarz (praca zespołowa), 6 rozpraw i artykułów naukowych, 3 glosy, 2 recenzje, 1 inna publikacja.

Pomocniczy pracownicy nauki:
1) mgr Jan Policzkiewicz, st. asystent, 1949—1951 (następnie w Katedrze Postępowania Cywilnego);
2) mgr Remigiusz Moszyński, st. asystent, 1949—1951 (następnie wykładowca prawa pracy);
3) mgr Aleksy Staszewski, st. asystent, 1949—1952;
4) mgr Adolf Mastalarczuk, st. asystent, 1949—1951;
5) mgr Maria Walewska, st. asystent, 1951—1954 (uprzednio w Katedrze Powszechnej Historii Państwa i Prawa);
6) mgr Julian Marciniak, kolejno asystent, st. asystent, od 1953 r.;
dorobek: 1 skrypt (praca zespołowa), 4 artykuły naukowe (z czego 1 zespołowy);
7) mgr Euzebiusz Gruszecki, kolejno asystent, st. asystent, 1953—1959;
dorobek: współautorstwo w 1 artykule naukowym;
8) mgr Edward Janeczko, asystent (1/2 etatu), 1959—1961 (następnie prowadzący ćwiczenia zlecone);
dorobek: 1 skrypt (praca zespołowa), 2 artykuły naukowe;

9) mgr Zofia Policzkiewicz-Zawadzka, kolejno asystent, st. asystent, od 1961 r.;
dorobek: 1 artykuł naukowy (praca zespołowa), 1 glosa (praca zespołowa).

Wykłady zlecone:

mgr Andrzej Modrzewski, 1951—1952.

Przewody habilitacyjne: 2 ukończone.

Przewody doktorskie: 1 ukończony, 1 otwarty.

Księgozbiór: 2 227 pozycji.

D. KATEDRA EKONOMII POLITYCZNEJ

Rok uruchomienia: 1949.

Kierownik Katedry:
1) dr Aleksander Kierek, zastępca profesora, kierownik Katedry w latach 1949—1952;
2) dr Antoni Gurnicz, zastępca profesora, kierownik katedry w latach 1957—1962 (następnie st. wykładowca);
dorobek: praca doktorska, 1 monografia, 2 skrypty, 8 rozpraw i artykułów naukowych, 2 inne publikacje;
3) dr Henryk Chołaj, docent, kierownik katedry od 1963 r. (ponieważ doc. Chołaj jest równocześnie docentem na SGPiS, jego dorobek nie jest tutaj wykazany).
Uwaga: w latach nie objętych powyższym zestawieniem Katedra nie miała kierownika.

Samodzielni pracownicy nauki:
dr Zygmunt Chodkiewicz, zastępca profesora, 1958—1961.

Starszy wykładowca:
dr Antoni Gurnicz (por. wyżej).

Pomocniczy pracownicy nauki:
1) mgr Józef Pencuła, st. asystent, 1950—1954;
2) mgr Bronisław Semczuk, st. asystent, 1950—1955;
3) mgr Józef Kozaczyński, st. asystent, 1950—1951;
4) mgr Zygmunt Machnikowski, st. asystent, 1951—1954;
5) mgr Kazimierz Nowicki, st. asystent, 1953—1957;
6) mgr Marian Hasiec, kolejno asystent, st. asystent, 1953—1956 (następnie w Katedrze Prawa Pracy — dorobek pod N);
7) mgr Zbigniew Mitura, kolejno asystent, st. asystent, od 1954 r.;
dorobek: współautorstwo w 1 monografii, w 1 skrypcie, w 2 artykułach naukowych, 1 inna publikacja;
8) mgr Henryk Jastrzębski, st. asystent, 1954—1955;
9) mgr Stefan Marciniak, asystent, 1955—1956;
10) dr Mikołaj Waleszko, kolejno st. asystent, adiunkt, od 1955 r., stopień doktora w 1963 r.;
dorobek: praca doktorska, współautorstwo w 1 monografii, 1 skrypt, 7 rozpraw i artykułów naukowych (z czego 2 zespołowe);

11) mgr Józef Markowski, asystent (1/2 etatu), 1960—1962;
12) mgr Franciszek Danilczuk, kolejno asystent, st. asystent, od 1960 r.

Wykłady zlecone:
1) Dymitr Sokołow, 1950—1952;
2) dr Stanisław Wacławowicz, docent, 1960—1962.

Księgozbiór: 3 500 pozycji.

E. KATEDRA TEORII PAŃSTWA I PRAWA

Rok uruchomienia: 1950 (w roku 1949/50 mgr Józef Piątowski prowadził wykłady zlecone z zakresu Wstępu do nauki o państwie i prawie, wydając skrypt z tych wykładów).

Kierownik Katedry:
dr Grzegorz Leopold Seidler, profesor zwyczajny (do 1951 r. profesor kontraktowy, do 1957 r. profesor nadzwyczajny), kierownik katedry od 1950 r.;
odznaczenia: Order Sztandaru Pracy II klasy, Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi;
nagroda Ministra Szkolnictwa Wyższego I stopnia;
dorobek: 4 skrypty (z czego 2 w dwóch wyd., a 1 zespołowy), 5 monografii (z czego 2 w dwóch wyd., a 2 tłumaczone na 4 języki obce), 15 rozpraw i artykułów naukowych (z czego 2 zespołowe), 1 recenzja.

Samodzielni pracownicy nauki:
dr Jan Malarczyk, docent od 1963 r. (uprzednio kolejno asystent, adiunkt zatrudniony w katedrze od 1952 r.), stopień kandydata nauk w ZSRR w 1958 r., stopień docenta na tut. Wydziale w 1963 r.;
nagroda Ministra Szkolnictwa Wyższego III stopnia;
dorobek: współautorstwo w 1 skrypcie, praca habilitacyjna, praca kandydacka, 1 monografia, 10 rozpraw i artykułów naukowych, 5 recenzji (z czego 2 zespołowe).

Pomocniczy pracownicy nauki:
1) mgr Katarzyna Górna, st. asystent, 1950—1952, następnie studia aspiranckie w ZSRR, zakończone stopniem kandydata nauk;
dorobek: praca kandydacka;
2) mgr Stanisław Żarnowski, st. asystent, 1950—1952 (następnie w Katedrze Postępowania Cywilnego);
3) dr Henryk Groszyk, kolejno st. asystent, adiunkt od 1953 r. (uprzednio w Katedrze Prawa Administracyjnego) stopień doktora na tut. Wydziale w 1959 r.;
odznaczenia: Srebrny Krzyż Zasługi;
dorobek: praca doktorska, współautorstwo w 1 skrypcie, 1 monografia, 5 rozpraw i artykułów naukowych (z czego 1 zespołowy), 7 recenzji, 4 inne publikacje;
4) mgr Roman Szporluk, asystent 1955—1958;
dorobek: 2 artykuły naukowe (z czego 1 zespołowy), 2 recenzje;
5) dr Ryszard Mitaszko, kolejno st. asystent, adiunkt od 1962 r., stopień kandydata nauk w ZSRR w 1962 r.;
dorobek: praca kandydacka, 1 rozprawa.

Wykłady zlecone:
1) dr Paweł Czartoryski, 1956—1957;
2) dr Leszek Kasprzyk, 1957—1958 i 1960—1961, stopień docenta na tut. Wydziale w 1962 r.

Przewody habilitacyjne: 2 ukończone.

Przewody doktorskie: 1 ukończony, 1 otwarty.

Studia aspiranckie: 2 osoby.

Księgozbiór: 2 660 pozycji.

F. KATEDRA PRAWA PAŃSTWOWEGO

Rok uruchomienia: 1950.

Kierownik Katedry:
dr Andrzej Burda, profesor zwyczajny (do 1954 r. zastępca profesora, do 1962 r. profesor nadzwyczajny), kierownik katedry od 1950 r.;
odznaczenia: Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi;
nagroda Ministra Szkolnictwa Wyższego I stopnia;
dorobek: 2 podręczniki (z czego 1 zespołowy), 1 skrypt (praca zespołowa), 1 monografia, 20 rozpraw i artykułów naukowych (z czego 3 zespołowe), 3 recenzje, 4 inne publikacje.

Samodzielni pracownicy nauki:
dr Wiesław Skrzydło, docent od 1963 r. (uprzednio kolejno asystent, st. asystent, aspirant, adiunkt, zatrudniony w katedrze od 1953 r.), stopień doktora na tut. Wydziale w 1959 r., stopień docenta na tut. Wydziale w 1963 r.;
dorobek: praca habilitacyjna, praca doktorska, 15 rozpraw i artykułów naukowych (z czego 4 zespołowe), 8 recenzji, 1 inna publikacja.

Pomocniczy pracownicy nauki:
1) mgr Konstanty Grzebuła, st. asystent, 1950—1954;
2) mgr Janina Gawron, st. asystent (1/2 etatu), 1950—1952;
3) mgr Marian Fic, st. asystent (1/2 etatu), 1950—1952;
4) dr Feliks Siemieński, kolejno st. asystent, adiunkt, od 1955 r. (uprzednio aspirant w Katedrze Teorii Państwa i Prawa), stopień doktora na tut. Wydziale w 1959 r.;
dorobek: praca doktorska, 7 rozpraw i artykułów naukowych, 4 recenzje;
5) dr Jan Ziembiński, kolejno asystent, st. asystent, adiunkt, od 1955 r., stopień doktora na tut. Wydziale w 1960 r.;
dorobek: praca doktorska, 3 rozprawy i artykuły naukowe, 3 recenzje, 2 inne publikacje.

Przewody habilitacyjne: 1 ukończony, 1 otwarty.

Przewody doktorskie: 4 ukończone.

Studia aspiranckie: 1 osoba.

Księgozbiór: 3 437 pozycji.

G. KATEDRA PRAWA KARNEGO

Rok uruchomienia: 1950.
Kierownik Katedry:

1) dr Tadeusz Cyprian, profesor nadzwyczajny, kierownik katedry w latach 1950—1952;
2) dr Jerzy Śliwowski, docent (do 1956 r. zastępca profesora), kierownik katedry w latach 1952—1960;
dorobek: 1 skrypt, 1 monografia, 12 artykułów naukowych, 4 glosy, 1 recenzja, 6 innych publikacji;
3) dr Henryk Rajzman, docent, kierownik katedry od 1960 r.;
dorobek: 1 skrypt, 6 rozpraw i artykułów naukowych, 16 glos, 4 recenzje, 3 inne publikacje.

Starszy wykładowca:
dr Czesław Gofroń, st. wykładowca od 1961 r. (uprzednio od 1955 r. zastępca profesora);
dorobek: 1 skrypt, 9 rozpraw i artykułów naukowych, 1 glosa, 4 recenzje, 1 przekład radzieckiej monografii.

Pomocniczy pracownicy nauki:
1) dr Tadeusz Taras, adiunkt, 1950—1952 (następnie kierownik Katedry Postępowania Karnego — dorobek pod J);
2) mgr Edward Szczygielski, st. asystent, 1950—1954;
3) mgr Jerzy Przesmycki, st. asystent, 1950—1952 (następnie w Katedrze Postępowania Karnego);
4) dr Anna Gimbut, kolejno st. asystent, adiunkt, od 1952 r.;
dorobek: 5 rozpraw i artykułów naukowych, 6 glos, 4 recenzje;
5) mgr Józef Mikos, kolejno asystent, st. asystent, 1953—1962, następnie do 1964 r. prowadzący ćwiczenia zlecone;
dorobek: współautorstwo w 4 artykułach naukowych i w 1 glosie;
6) mgr Barbara Kunicka, kolejno asystent, st. asystent, 1958—1961;
dorobek: 1 artykuł naukowy, 1 glosa;
7) mgr Janusz Wojciechowski, kolejno asystent, st. asystent, od 1961 r.;
dorobek: 1 artykuł naukowy, 1 glosa;

Przewody doktorskie: 1 ukończony, 3 otwarte.

Seminarium doktorskie: od 1956 r.
Księgozbiór: 1 760 pozycji.

H. KATEDRA PRAWA ADMINISTRACYJNEGO

Rok uruchomienia: 1950.

Kierownik Katedry:

dr Emanuel Iserzon, docent (w latach 1951—1956 zastępca profesora), kierownik Katedry w latach 1952—1963 (do chwili przejścia w stan spoczynku);
dorobek: 1 podręcznik w dwóch wyd. (praca zespołowa), współautorstwo w 1 monografii, 1 komentarz (w dwóch wyd.), 24 rozprawy i artykuły naukowe (z czego 2 zespołowe), 1 glosa, 21 recenzji, 8 innych publikacji.

U w a g a: W latach przed 1952 i po 1963 r. katedra nie miała kierownika, a w r. 1950/51 wykłady prowadził adiunkt dr Antoni Słomiński.

Starszy wykładowca:

dr Kazimierz S a n d, st. wykładowca, od 1961 r. (uprzednio od 1954 r. zastępca profesora);
odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski;
nagroda Ministra Szkolnictwa Wyższego III stopnia;
dorobek: 8 rozpraw i artykułów naukowych (z czego 4 zespołowe), 1 recenzja, 1 inna publikacja.

Pomocniczy pracownicy nauki:
1) dr Antoni Słomiński, adiunkt 1950—1956;
dorobek: współautorstwo w 1 rozprawie;
2) mgr Tadeusz Godlewski, st. asystent (1/2 etatu) 1950—1951;
3) mgr Tadeusz Szczerbiński, st. asystent (1/2 etatu), 1950—1951;
4) mgr Henryk Groszyk, st. asystent, 1951—1953 (następnie w Katedrze Teorii Państwa i Prawa — dorobek pod E);
5) mgr Ryszard Drozd, kolejno asystent, st. asystent, 1953—1958;
dorobek: 3 rozprawy i artykuły naukowe (z czego 2 zespołowe), 3 inne publikacje;
6) dr Jan S z r e n i a w s k i, kolejno st. asystent, adiunkt, od 1956, stopień doktora na tut. Wydziale w 1962 r.;
odznaczenia: Złoty Krzyż Zasługi;
dorobek: praca doktorska, 5 rozpraw i artykułów naukowych (z czego 1 zespołowa), 2 recenzje, 1 inna publikacja;
7) mgr Stanisław P o n i a t o w s k i, kolejno asystent, st. asystent, od 1959 r.

Wykłady zlecone:
dr Zdzisław G r e l o w s k i, od 1963 r.

Przewody doktorskie: 2 ukończone, 4 otwarte.

Seminarium doktorskie: od 1959 r.
Księgozbiór: 3 515 pozycji.

I. KATEDRA PRAWA RZYMSKIEGO

Rok uruchomienia: 1951.

Kierownik Katedry:
dr Adam W i l i ń s k i, docent (w latach 1951—1955 zastępca profesora), kierownik katedry od 1951 r.;
odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski,
dorobek: 2 skrypty (z czego 1 zespołowy), 6 rozpraw i artykułów naukowych, 6 recenzji.

Pomocniczy pracownicy nauki:
1) mgr Adam Tarkiewicz, st. asystent, 1951—1956 (uprzednio w Katedrze Historii Państwa i Prawa Polskiego), w latach 1956—1961 prowadzący ćwiczenia zlecone;
2) mgr Mieczysław Ż o ł n i e r c z u k, kolejno asystent, st. asystent, od 1961 r.
Księgozbiór: 1 024 pozycji.

J. KATEDRA POSTĘPOWANIA KARNEGO

Rok uruchomienia: 1951.

Kierownik Katedry:

dr Tadeusz Taras, profesor nadzwyczajny, w latach 1952—1956, zastępca profesora, do 1964 r., docent (uprzednio w Katedrze Prawa Karnego), kierownik katedry od 1952 r.;
odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi;
dorobek: 1 skrypt, 3 monografie, 10 rozpraw i artykułów naukowych.

Uwaga: w r. 1951/52 wykłady z postępowania karnego prowadził adiunkt Katedry Prawa Karnego — dr Tadeusz Taras.

Pomocniczy pracownicy nauki:

1) mgr Jerzy Przesmycki, st. asystent, 1951—1955 (uprzednio w Katedrze Prawa Karnego), w latach 1955—1961 prowadzący ćwiczenia zlecone;
2) dr Zbigniew Sobolewski, kolejno asystent, st. asystent, adiunkt, od 1953 r., stopień doktora na tut. Wydziale w 1960 r.;
dorobek: praca doktorska, 1 skrypt, 6 rozpraw i artykułów naukowych (z czego 4 zespołowe), 4 glosy (z czego 1 zespołowa);
3) mgr Waldemar Wieczorkiewicz, asystent, 1961—1963;
4) mgr Edward Skrętowicz, asystent, od 1963 r.;
dorobek: 2 artykuły naukowe.

Przewód doktorski: 1 ukończony.

Seminarium doktorskie: od 1962 r.

Księgozbiór: 1 546 pozycji.

K. KATEDRA POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

Rok uruchomienia: 1951.

Kierownik Katedry:

1) dr Henryk Trammer, profesor nadzwyczajny, kierownik katedry w latach 1951—1953 (w r. 1950/51 prowadził zajęcia z zakresu prawa cywilnego);
2) dr Edmund Wengerek, docent (w latach 1954—1956 zastępca profesora), kierownik katedry w latach 1954—1961;
dorobek: 1 podręcznik, 2 opracowania dla praktyki (praca zespołowa), 12 rozpraw i artykułów naukowych, 6 glos, 12 recenzji, 4 inne publikacje.

Uwaga: w latach nie objętych powyższym zestawieniem Katedra nie miała kierownika.

Starszy wykładowca:

dr Mieczysław Piekarski, st. wykładowca, od 1961 r.;
dorobek: praca habilitacyjna, 1 monografia (praca zespołowa), 16 rozpraw i artykułów naukowych, 12 glos, 3 recenzje, 3 inne publikacje.

Pomocniczy pracownicy nauki:

1) mgr Jan Policzkiewicz, st. asystent, 1951—1953 (uprzednio w Katedrze Prawa Cywilnego);
2) mgr Stanisław Żarnowski, st. asystent, 1954—1955 (uprzednio w Katedrze Teorii Państwa i Prawa);

3) dr Mieczysław Sawczuk, kolejno asystent, st. asystent, adiunkt, od 1955 r., stopień doktora na tut. Wydziale w 1960 r.; stopień docenta na Wydziale Prawa UAM w 1964 r.;
dorobek: praca habilitacyjna, praca doktorska, 9 rozpraw i artykułów naukowych, 2 recenzje;
4) mgr Jan Klimkowicz, kolejno asystent, st. asystent, od 1961 r.;
dorobek: 1 glosa.

Przewody doktorskie: 1 ukończony.

Księgozbiór: 1 160 pozycji.

L. KATEDRA PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO PUBLICZNEGO

Rok uruchomienia: 1951.

Kierownik Katedry:
1) dr Marek Korowicz, profesor nadzwyczajny, kierownik katedry w latach 1951—1952;
2) mgr Aleksander Bramson, docent (w latach 1952—1956 zastępca profesora), kierownik katedry w latach 1952—1963 (do chwili śmierci);
dorobek: współautorstwo w podręczniku, 11 rozpraw i artykułów naukowych (z czego 2 zespołowe), 10 recenzji, 1 inna publikacja.

Pomocniczy pracownicy nauki:
1) mgr Piotr Wysocki, asystent, 1951—1952;
2) mgr Zdzisław Szewczyk, adiunkt, 1952—1956;
3) mgr Bogumiła Przewoźnik, kolejno asystent, st. asystent, od 1955 r.;
dorobek: 2 rozprawy i artykuły naukowe, 5 recenzji.
4) mgr Bolesław Pawłowski, kolejno asystent, st. asystent, 1958—1963;
5) dr Lech Antonowicz, adiunkt, od 1960 r., stopień docenta w INP PAN w 1964 r.;
dorobek: praca habilitacyjna, 4 rozprawy i artykuły naukowe, 3 recenzje.

Przewody doktorskie: 2 otwarte.

Księgozbiór: 1 131 pozycji.

M. KATEDRA PRAWA FINANSOWEGO

Rok uruchomienia: 1951.

Kierownik Katedry:
1) dr Jerzy Opydo, zastępca profesora, kierownik katedry w latach 1951—1955 (do chwili śmierci);
dorobek: 1 skrypt, 2 komentarze (z czego 1 zespołowy), 3 artykuły naukowe;
2) dr Henryk Reniger, docent (w latach 1956—1962 zastępca profesora), kierownik katedry w latach 1956—1961 i od 1962, stopień docenta w WSE w Krakowie w 1962 r.;
dorobek: praca habilitacyjna, 2 skrypty, 2 inne publikacje.

Uwaga: W latach nie objętych powyższym zestawieniem Katedra nie miała kierownika.

Pomocniczy pracownicy nauki:

1) mgr Stanisław Bienia, st. asystent, 1951—1959, w latach 1959—1963 prowadzący ćwiczenia zlecone, od 1954 r. dyrektor administracyjny UMCS;
odznaczenia: Złoty Krzyż Zasługi;
dorobek: współautorstwo w 1 rozprawie;
2) Alicja Sarepa-Madej, asystent od 1963 r.

Przewód doktorski: 1 otwarty.

Seminarium doktorskie: od 1962 r.

Księgozbiór: 3 345 pozycji.

N. KATEDRA PRAWA PRACY

Rok uruchomienia: 1956 (w latach 1951—1953 i 1954—1955 zajęcia z prawa pracy były prowadzone kolejno przez mgr Remigiusza Moszyńskiego oraz przez zastępcę profesora mgr Czesława Wasilkowskiego, którzy organizacyjnie byli związani z Katedrą Prawa Cywilnego).

Kierownik Katedry:
dr Eugeniusz Modliński, profesor nadzwyczajny (w latach 1956—1958 docent), kierownik katedry od 1956 r.;
dorobek: 35 rozpraw i artykułów naukowych, 3 glosy, 6 recenzji, 13 innych publikacji;

Pomocniczy pracownicy nauki:

1) mgr Marian Hasiec, st. asystent, od 1956 r. (uprzednio w Katedrze Ekonomii Politycznej);
dorobek: 3 artykuły naukowe, 2 inne publikacje;
2) mgr Roman Ciechański, asystent, 1958—1960;
3) mgr Janusz Laskowski, asystent od 1962 r.

Przewody doktorskie: 1 ukończony, 3 otwarte.
Seminarium doktorskie: od 1959 r.
Księgozbiór: 3 000 pozycji.

O. KATEDRA PRAWA CYWILNEGO OBROTU GOSPODARCZEGO

Rok uruchomienia: 1959.

Kierownik Katedry:
dr Stefan Buczkowski, profesor nadzwyczajny (uprzednio w Katedrze Prawa Cywilnego), kierownik katedry od 1959 r.;
dorobek: 1 podręcznik (praca zespołowa), 3 skrypty (z czego 1 zespołowy), 2 monografie, 24 rozprawy i artykuły naukowe (z czego 1 rozprawa zespołowa), 15 glos (z czego 2 zespołowe), 16 recenzji, 9 innych publikacji.

Pomocniczy pracownicy nauki:

1) mgr Maria Poźniak, kolejno asystent, st. asystent, od 1959 r. (uprzednio w Katedrze Powszechnej Historii Państwa i Prawa);
dorobek: 1 skrypt, 1 artykuł naukowy, 3 glosy (z czego 2 zespołowe), 1 recenzja, 2 inne publikacje;
2) mgr Stanisław Kowalski, asystent (1/2 etatu), 1959—1960;
3) mgr Ryszard Wójcik, asystent (1/2 etatu), od 1963 r.

Przewody doktorskie: 2 ukończone, 4 otwarte.
Seminarium doktorskie: od 1958 r. (początkowo w ramach Katedry Prawa Cywilnego).
Studia aspiranckie: 1 osoba.
Księgozbiór: wspólny z Katedrą Prawa Cywilnego.

III KADRA NAUKOWA

Najprostszym na pierwszy rzut oka sposobem, ilustrującym rozwój Wydziału w zakresie kadry naukowej, jest zestawienie liczbowe według stanu początkowego i stanu aktualnego. Jednakże przyjęcie za punkt wyjściowy stanu z roku 1949 dałoby obraz fałszywy, jeśli uwzględni się wspomniany już wyżej fakt, że katedry były uruchamiane sukcesywnie w ciągu lat 1949—1951. Dlatego też poniższe zestawienie przyjmuje jako daty porównywalne lata 1951—1964.

Kadra naukowa	rok 1951	rok 1964
profesorowie zwyczajni	5	3
profesorowie nadzwyczajni	7	4
docenci etatowi	—	7
zastępcy profesora	1	—
st. wykładowcy	—	5
wykładowcy	—	1
adiunkci	2	11
st. asystenci	18	13
asystenci	3	5
Razem	36	49

Podejmując analizę poszczególnych grup stanowisk należy podkreślić, co następuje:

Wszyscy aktualnie zatrudnieni profesorowie uzyskali odpowiedni tytuł naukowy w toku swej pracy na Wydziale; w szczególności spośród 3 profesorów zwyczajnych, 2 rozpoczęło pracę w charakterze profesorów kontraktowych, a 1 jako zastępca profesora. Co się zaś tyczy profesorów nadzwyczajnych 1 podjął pracę na Wydziale jako docent, 2 jako zastępcy profesora, a 1 jako adiunkt. Spośród 7 docentów etatowych, 5 uzyskało to stanowisko w toku pracy na Wydziale, z czego 2 po nadaniu stopnia docenta przez CKK, a 3 na podstawie przewodu habilitacyjnego, 2 zaś rozpoczęło pracę już w charakterze docentów. Obraz powyższy wymaga o tyle uzupełnienia z punktu widzenia niedalekiej przyszłości, że w chwili, gdy dokonuje się powyższego zestawienia, już dalszych 4 pracowników Wydziału przeprowadziło pomyślnie przewód habilitacyjny, tak iż można z dużym prawdopodobieństwem liczyć na to, że jeszcze w ciągu roku 1964 liczba docentów etatowych wzrośnie do 11. Z prawdziwą satysfakcją można i należy podkreślić, że 2 spośród aktualnych docentów etatowych to wychowankowie naszego Wydziału, którzy tutaj odbyli studia prawnicze, a następnie przeszli kolejno

wszystkie stanowiska pomocniczych pracowników nauki. Liczba ta niebawem powinna się powiększyć do 3, skoro dalszy nasz wychowanek przeprowadził już przewód habilitacyjny.

Notując z zadowoleniem posuwanie się w górę kadry samodzielnych pracowników nauki, tym bardziej że szereg dalszych posunięć awansowych jest już aktualnie w toku załatwiania, nie można jednocześnie nie stwierdzić, że Wydział poniósł również poważne straty. W okresie bowiem objętym zestawieniem zmarło 4 samodzielnych pracowników nauki, 1 przeszedł w stan spoczynku, 9 zaś odeszło, przeważnie do pracy na innych uczelniach (7). To ostatnie zjawisko w pewnym stopniu wiąże się z okresem początkowym organizacji Wydziału, kiedy to, jak o tym była już mowa, korzystaliśmy z pomocy innych środowisk naukowych.

Odmienne i, stwierdźmy to od razu szczerze, mniej pomyślnie kształtuje się zagadnienie ruchu osobowego w grupie pomocniczych pracowników nauki. Jest rzeczą oczywistą, że normalny rozwój młodej kadry wymagałby, aby spośród osób zatrudnionych na początku istnienia Wydziału nikt już nie pozostał w tej grupie pracowników nauki. Istotnie spośród 23 adiunktów i asystentów, zatrudnionych w 1951 r., tylko 1 pozostaje na stanowisku adiunkta, finalizując zresztą swą pracę habilitacyjną, 1 zajmuje stanowisko docenta etatowego, 1 wreszcie — stanowisko wykładowcy. Natomiast pozostałych 20 osób zrezygnowało z pracy naukowej. Co prawda — i to należy z naciskiem podkreślić — 14 z nich, to właśnie praktycy, którzy pomogli Wydziałowi w pierwszych latach jego istnienia i którzy zachowali swoje dotychczasowe zajęcie, kumulując je z pracą na Uczelni. Do tych 14 osób należy dodać dalszych 7 osób, które odeszły bądź jeszcze przed r. 1951, bądź zostały przyjęte później i wkrótce porzuciły pracę na Wydziale. Odliczając tę grupę jako nietypową, trzeba niestety zarejestrować fakt, że w ciągu 15 lat swego istnienia Wydział utracił 19 pracowników, którzy stanowili młodą kadrę naukową we właściwym tego słowa rozumieniu, a odeszli do innych zawodów.

Pomyślnym objawem w aktualnej obsadzie stanowisk pomocniczych pracowników nauki jest fakt, że spośród 29 adiunktów i asystentów zdecydowana większość, bo 20 (5 adiunktów, 11 st. asystentów, 4 asystentów), to absolwenci naszego Wydziału.

IV DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I PUBLICYSTYCZNA PRACOWNIKÓW WYDZIAŁU

Jak to już zaznaczono w części II, analizą niniejszą objęte zostały tylko te prace naukowo-badawcze oraz publicystyczne, które opraco-

wane zostały przez pracowników Wydziału w okresie pracy na tym Wydziale, przy czym uwzględniono zarówno prace opublikowane, jak i prace przyjęte już do druku. Pominięto natomiast artykuły w prasie codziennej itp.

Globalne liczby przedstawiają się następująco:

podręczniki:	8 (z czego 4 zespołowe)
skrypty:	28 (z czego 5 zespołowych)
monografie:	49 (z czego 5 zespołowych)
rozprawy i artykuły naukowe:	375 (z czego 32 zespołowe)
glosy:	89 (z czego 5 zespołowych)
recenzje:	147 (z czego 3 zespołowe)
komentarze i inne wydawnictwa dla praktyki:	6 (z czego 5 zespołowych)
inne publikacje:	106 (z czego 1 zespołowa)
Razem	808 (z czego 60 zespołowych)

Liczby te wymagają kilku wyjaśnień; w szczególności w grupie monografii umieszczone zostały prace habilitacyjne (8), prace doktorskie (11) i prace kandydackie (3) pisane dla przewodów kandydackich w ZSRR. Co się tyczy prac doktorskich odstąpiono od zasady o tyle, że uwzględniono je w zestawieniu także wówczas, jeżeli nie zostały w całości opublikowane. Do grupy „innych publikacji" zaliczono wszelkiego rodzaju prace referatowe, publicystyczne, hasła do encyklopedii itp.

Prace były publikowane w różnych wydawnictwach krajowych i zagranicznych, przy czym rozprawy i artykuły naukowe głównie w fachowych czasopismach prawniczych.

Przede wszystkim jednak wspomnieć należy o własnym wydawnictwie naukowym Wydziału, jakim jest tzw. Sectio G Ius w ramach Annales Universitatis MCS pod redakcją prof. dr G. L. Seidlera. Na przestrzeni lat 1954—1963 ukazało się 10 tomów tego wydawnictwa o łącznej objętości około 220 arkuszy, w tomach tych ogłoszono 75 rozpraw i artykułów naukowych z następujących dyscyplin.

teoria państwa i prawa i historia doktryn	21
prawo państwowe	7
prawo administracyjne	8
prawo międzynarodowe publiczne	3
prawo i proces karny	10
prawo i proces cywilny	8
prawo pracy	3
historia prawa	9
ekonomia polityczna	6
Razem	75

Są to w przeważającej większości (70 pozycji) prace pracowników Wydziału. Warto zaznaczyć, że Sectio Ius rozsyłana jest do 330 punktów wymiennych, w tym 78 polskich i 252 zagranicznych.

Jest rzeczą oczywistą, że suche liczby nie mogą odzwierciedlać dorobku naukowego pracowników Wydziału. Jego ocena merytoryczna jest w ramach niniejszego opracowania niemożliwa, tym bardziej że piszącemu te słowa brak w tej mierze dostatecznych kwalifikacji. Dlatego też trzeba ograniczyć się do wskazania, że w ramach niektórych katedr wytworzyły się pewne kierunki specjalizacyjne, które wskazują na ustabilizowanie się ich profilu naukowego. Należą tu w szczególności historia doktryn polityczno-prawnych (Katedra Teorii Państwa i Prawa), zagadnienia polityczno-prawne w ustroju państw współczesnych, zwłaszcza socjalistycznych (Katedra Prawa Państwowego), problematyka prawno-ustrojowa w dziejach Lubelszczyzny ze szczególnym uwzględnieniem miast prywatnych (Katedra Historii Państwa i Prawa Polskiego), zagadnienia związane z kodyfikacją prawa cywilnego i prawa rodzinnego ze szczególnym uwzględnieniem problematyki części ogólnej (Katedra Prawa Cywilnego), wreszcie sprawy związane z budową tzw. polskiego modelu gospodarczego (Katedra Prawa Cywilnego Obrotu Gospodarczego).

Do działalności naukowej pracowników nauki Wydziału należy zaliczyć również ich udział w różnego rodzaju zjazdach i konferencjach naukowych, czy to ogólnokrajowych czy to regionalnych. Nie sposób w ramach krótkiego opracowania podać wyczerpującego zestawienia, jak kształtował się ten udział. Z imprez naukowych, w których nasi naukowcy wzięli szczególnie aktywny udział, warto może jedynie przykładowo wymienić zorganizowaną przez PAN w 1953 r. sesję konstytucyjną oraz sesję uczelnianą z udziałem naukowców radzieckich ze Lwowa z okazji czterdziestolecia Rewolucji Październikowej w 1957 r. Na wzmiankę zasługują również zorganizowane w 1956 i 1957 r. uczelniane konferencje młodych pracowników nauki.

Pracownicy naszego Wydziału wchodzą w skład organizacji naukowych ogólnopolskich, jako to Komitetu Nauk Prawnych PAN (3), Rady Naukowej Instytutu Nauk Prawnych PAN (2), Rady Naukowej Centralnego Instytutu Ochrony Pracy (1), należą dalej do komitetów redakcyjnych czasopism prawniczych takich, jak Państwo i Prawo, Nowe Prawo, Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych itp. Z natury rzeczy pracownicy Wydziału są również członkami branżowych towarzystw naukowych, jako to: Polskie Towarzystwo Historyczne, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Towarzystwo Nauk Politycznych, zajmując niekiedy odpowiedzialne stanowiska we władzach regional-

nych tych instytucji. Natomiast trzeba samokrytycznie stwierdzić, że jak dotychczas nie udało się zaktywizować w dostatecznej mierze działalności prawników w ramach Lubelskiego Towarzystwa Naukowego.

V KONTAKTY Z NAUKĄ ZAGRANICZNĄ

Dzięki dużemu poparciu ze strony kierownictwa Uczelni pracownicy Wydziału utrzymywali i utrzymują żywy kontakt z zagraniczną nauką prawa. Szczególnie silny nacisk położony został na możliwość wyjazdów młodych pracowników nauki na dłuższy pobyt za granicą w celach szkoleniowych. Niezależnie od tego samodzielni pracownicy nauki wyjeżdżali do ośrodków zagranicznych bądź w celu zebrania materiałów do prac naukowych, bądź w celu wygłaszania odczytów, bądź wreszcie jako uczestnicy różnego rodzaju międzynarodowych sesji naukowych. Ogółem odbyło się 48 wyjazdów zagranicznych, z czego 30 do krajów obozu socjalizmu i 18 do krajów kapitalistycznych. Zestawieniem tym nie objęte są wyjazdy, których celem były kontakty natury organizacyjnej. Warto bowiem podkreślić, że Wydział nawiązał szczególnie bliskie stosunki z niektórymi Uczelniami krajów socjalistycznych, a zwłaszcza z Wydziałami Prawa Uniwersytetów we Lwowie, Pécs i Szeged. Z drugiej strony Wydział gościł w swych murach naukowców zagranicznych, którzy wygłaszali tutaj odczyty lub zaznajamiali się z pracą Wydziału. Takich przyjazdów było ponad 20.

Stosunki z nauką zagraniczną nie polegały jednak tylko na kontaktach osobistych. Należy w szczególności zanotować fakt, że 69 pozycji bibliograficznych pracowników Wydziału zostało opublikowanych w językach obcych, z czego 53 w wydawnictwach zagranicznych, a 16 w Polsce. Dużą rolę odgrywa tutaj wspomniane już wydawnictwo wydziałowe Sectio Ius Annales UMCS, które w drodze wymiany dociera do bardzo nieraz odległych zakątków świata, dlatego też prace drukowane w jednym z języków „światowych" mają tym większe znaczenie. Z zadowoleniem należy stwierdzić, że aczkolwiek rzadko na razie, możemy na konto osiągnięć naukowych Wydziału zapisać przekłady niektórych prac własnych na języki obce; dla ilustracji można wskazać, że jedna monografia została przełożona aż na 4 obce języki.

VI PRZEWODY DOKTORSKIE I HABILITACYJNE

Ogółem przeprowadzono na Wydziale 15 przewodów doktorskich, z czego 9 — własnych pracowników i 6 — osób spoza Uczelni; aktualnie zaś otwartych jest 25 przewodów. Należy przy tym zaznaczyć, że 2 pracowników Wydziału uzyskało stopień doktora na innych uczelniach, 3 zaś stopień kandydata nauki w ZSRR.

Co się tyczy przewodów habilitacyjnych, to do chwili obecnej stopień naukowy docenta na Wydziale uzyskało 5 osób, z czego 4 to pracownicy Wydziału. Jeden dalszy przewód jest aktualnie w toku. Poza Wydziałem, a więc w innych placówkach naukowych, 4 nasi pracownicy przeprowadzili pomyślnie przewód habilitacyjny.

VII WIĘŹ TEORII Z PRAKTYKĄ

Zagadnienie więzi teorii z praktyką na wydziałach prawnych ma szczególne oblicze. Przeważająca większość katedr prawniczych, to katedry zajmujące się prawem obowiązującym (na tutejszym Wydziale takich katedr jest 10 na ogólną liczbę 15). Z natury więc rzeczy prace naukowe prawnicze w bardzo znacznym stopniu związane są z wykładnią prawa obowiązującego, a tym samym wiążą się ściśle ze stosowaniem prawa w praktyce. Nie można przy tym zapominać, że działalność dotychczasowa Wydziału przypada na okres burzliwych przemian rewolucyjnych, związanych z budownictwem socjalizmu, co musiało znaleźć swoje odbicie w nadbudowie prawnej. Stąd też zagadnienia *de lege ferenda* są przedmiotem analiz naukowych w o wiele większym stopniu, aniżeli w okresie stabilizacji stosunków społecznych. Należy dalej podkreślić, że duży stosunkowo odsetek aktualnej kadry samodzielnych pracowników nauki Wydziału bądź był, bądź jeszcze nawet jest bezpośrednio związany z wykonywaniem zawodów praktycznych, zwłaszcza w aparacie wymiaru sprawiedliwości. Tym też w dużym stopniu tłumaczy się ich wyczulenie na aktualne potrzeby praktyki stosowania prawa. W dziedzinie tzw. prawa sądowego (a więc prawa cywilnego materialnego i formalnego, prawa karnego materialnego i formalnego oraz częściowo prawa pracy) symptomatycznym przejawem więzi teorii z praktyką jest szczególny typ publikacji, jakimi są glosy do orzeczeń poszczególnych instancji sądowych czy arbitrażowych. Ten rozmiarowo bardzo niepozorny „gatunek" publicystyczny, to niekiedy wynik niezmiernie żmudnej pracy, gdzie szczególnie wydatnie rysuje się powiązanie badań teoretycznych z jurydyczną oceną konkretnego stosunku społecznego. W dziedzinie prawa administracyjnego zaś na plan pierwszy wysuwają się badania nad systemem organizacyjnym i funkcjonowaniem rad narodowych, jako podstawowych ogniw terenowych władzy i administracji państwowej. Można obiektywnie stwierdzić, że w obu tych kierunkach pracownicy nauki Wydziału rozwijali żywą działalność, czego dowodem są omówione już poprzednio publikacje.

Niezależnie jednak od tego niewątpliwie najistotniejszego elementu więzi teorii z praktyką niektórzy pracownicy Wydziału zajmowali się pracą kodyfikacyjną. I tak dwaj z nich są członkami Komisji Kodyfi-

kacyjnej przy Ministrze Sprawiedliwości (prof. dr A. Wolter i doc. dr H. Rajzman), przy czym prof. A. Wolter był współreferentem głównym opublikowanych w 1964 r. nowych kodeksów, tj. kodeksu cywilnego oraz kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, doc. dr E. Iserzon był jednym ze współautorów kodeksu postępowania administracyjnego, st. wykładowca dr M. Piekarski współpracował w przygotowaniu projektu kodeksu morskiego, ogłoszonego w roku 1961.

Forum, na którym odbywa się bezpośredni, osobisty kontakt między pracownikami nauki i pracownikami zawodów prawniczych, to Zrzeszenie Prawników Polskich. Pracownicy Wydziału uczestniczą w pracach tego Zrzeszenia zarówno na szczeblu terenowym, jak i na szczeblu centralnym (Zarządu Głównego), wygłaszając odczyty, biorąc udział w dyskusjach lub sprawując funkcje we władzach Zrzeszenia.

VIII ZAWODOWE STUDIUM ADMINISTRACYJNE

Wydawałoby się, że ta jednostka organizacyjna przy Wydziale Prawa UMCS (powstała w 1959 r.) ma, jak na to wskazuje jej nazwa, funkcje wyłącznie dydaktyczne. Tym samym zaś wystarczałaby krótka wzmianka w niniejszym opracowaniu, skoro wyłączone z niego zostały problemy z zakresu dydaktyki. Tak jednak nie jest. Kierownictwo tej placówki w osobie st. wykładowcy dr Kazimierza Sanda, który był jej organizatorem, oraz jego zastępcy od 1963 r. docenta dr Wiesława Skrzydły przywiązuje dużą wagę do tego, aby w ramach Studium ożywić również ruch naukowy. Wyrazem tej tendencji jest zorganizowanie w ciągu kilku zaledwie lat istnienia Studium trzech sesji naukowych, zebranie bogatego księgozbioru oraz utrzymywanie żywych kontaktów z zagranicznymi naukowcami. Studium gościło dotychczas 14 naukowców zagranicznych, w tym 13 z krajów socjalistycznych, a 1 z kraju kapitalistycznego.

Zanotować należy, że Studium administracyjne ma dwa ośrodki konsultacyjne poza Lublinem, a mianowicie od samego początku istnienia w Rzeszowie oraz od 1963 r. w Zamościu.

IX ORGANIZACJE POLITYCZNE, SPOŁECZNE I MŁODZIEŻOWE

Na Wydziale istnieje Oddziałowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, grupująca zarówno pracowników nauki, jak studentów. Szczególną rolę w życiu Wydziału odgrywa grupa partyjna pracowników nauki otaczająca troskliwą opieką rozwój młodej kadry naukowej, inicjująca m. in. spotkania i dyskusje ogólnowydziałowe na tematy społeczno-polityczne, dydaktyczne i naukowe. Od niej

też w głównej mierze pochodzą plany umocnienia i dalszej rozbudowy Wydziału.

Trzech członków tej organizacji pełniło kolejno stanowiska pierwszych sekretarzy Komitetu Uczelnianego PZPR: mgr Jerzy Markiewicz, dr Jan Szreniawski i dr Czesław Gofroń.

W ramach organizacji związkowej interesy pracowników Wydziału Prawa reprezentowane były w Radzie Zakładowej przez członków należących do tego grona pracowników Uczelni oraz przez mężów zaufania. W Radzie Zakładowej załatwiane były istotne sprawy bytowe pracowników Wydziału, wśród których na plan pierwszy wysuwały się sprawy mieszkaniowe, załatwione w przeważającej części pozytywnie. Przewodniczącym Rady Zakładowej od 1961 r. jest adiunkt naszego Wydziału dr Mieczysław Sawczuk.

Nie można również pominąć w niniejszych uwagach wydziałowych organizacji studenckich. Ich początki sięgają okresu powstawania Wydziału. Warto chyba utrwalić w pamięci aktywność na tym polu pierwszego rocznika studenckiego, pochodzącego z rekrutacji w 1949 r. Był to okres szczególnie trudny, chociażby ze względu na całkowity niemal brak podręczników i innych pomocy naukowych. Ówcześni studenci potrafili pomyślnie pokonać piętrzące się trudności i rozwinąć wcale pokaźną działalność wydawniczą w zakresie skryptów, z których pierwszy, poświęcony wstępowi do nauki o państwie i prawie, ukazał się bodaj z początkiem 1950 r. Do historii Wydziału przeszedł wielosetstronicowy skrypt z zakresu prawa finansowego, opracowany przy pomocy nie żyjącego już dzisiaj zast. prof. dr Opydy.

Aktualnie działające Koło Naukowe Prawników zostało reaktywowane w 1959 r. Członkowie Koła, a za pośrednictwem Koła także studenci nie zrzeszeni, wzięli udział w 6 seminariach, odbytych w różnych ośrodkach, między innymi w Lublinie, w 12 wycieczkach naukowych, w szczególności mających na celu zapoznanie się z niektórymi zakładami penitencjarnymi. W ramach działalności wydawniczej Koła wydano 8 skryptów i 1 Studencki Zeszyt Prawniczy. Z inicjatywy Koła odbyły się dalej 3 odczyty oraz 5 spotkań z naukowcami zagranicznymi. Delegacja Koła uczestniczyła w sesji naukowej Uniwersytetu Moskiewskiego z okazji 250-lecia urodzin M. W. Łomonosowa. W ramach Koła działa wyspecjalizowana sekcja kryminalistyczna.

X WNIOSKI I PERSPEKTYWY

Oto garść nazwisk, faktów i zdarzeń z zakresu organizacji i działalności naukowej Wydziału Prawa UMCS, które wydawały się godne utrwalenia w chwili, gdy Wydział ten ma za sobą piętnaście lat pracy.

Za wcześnie byłoby na dokonywanie jakiegoś bilansu, ale chyba jedno można bez popadnięcia w fałszywą, a tym samym szkodliwą przesadę stwierdzić: oto młoda ta placówka naukowa już okrzepła i stała się jedną z istotnych części składowych Uniwersytetu Lubelskiego. Wydział ten, poprzez działalność własną i związanych z nim strukturalnie jednostek organizacyjnych, jak również poprzez działalność zawodową swoich absolwentów, zajął trwałą i ustabilizowaną pozycję w dziedzinie kultury prawniczej ziem środkowo- i południowo-wschodnich Polski Ludowej. Dalsze umocnienie i pogłębienie tej pozycji, to jedno z podstawowych zadań Wydziału na przyszłość. Szczególne znaczenie mieć tu będzie planowane w najbliższym czasie uruchomienie studium zaocznego, co umożliwi zdobycie wysokich kwalifikacji licznym rzeszom osób już pracujących, przede wszystkim w aparacie państwowym, administracyjnym czy gospodarczym.

Wydaje się dalej, że należałoby przystąpić do zorganizowania szkolenia podyplomowego, przez które utrzymywałaby się więź między Wydziałem a jego absolwentami i to więź nie tylko natury emocjonalnej, lecz przede wszystkim oparta na realnych potrzebach praktycznej działalności poszczególnych zawodów prawniczych. Rozwój stosunków społeczno-gospodarczych w Polsce wymaga między innymi stałej rewizji reglamentacji prawnej. Rewizja ta znajduje wyraz swój nie tylko w wielkich kodyfikacjach poszczególnych gałęzi prawa, lecz również w bardzo licznych, niekiedy może nawet zbyt licznych i często zmieniających się aktach normatywnych. Stawia to trudne wymagania przed praktykami ciągłego uzupełniania i doskonalenia swej wiedzy fachowej. Do tego zaś nie wystarczy mechaniczne przyswojenie sobie większej czy mniejszej liczby przepisów, lecz umiejętność syntetycznego spojrzenia na całość zagadnienia. Pomocą w tym zakresie może i powinien służyć Wydział Prawa, nie tylko przez prace naukowe jego pracowników, lecz także przez bezpośredni kontakt na zebraniach dyskusyjnych. Że korzyść z takich zebrań jest obustronna, to chyba nie wymaga bliższego uzasadnienia. Można by tu pod względem organizacyjnym upodobnić je do prowadzonych już przez szereg katedr seminariów doktorskich. Nie należy zbyt wielkiej wagi przywiązywać do samej nazwy; spełnią one niezmiernie pozytywną rolę także wówczas, jeżeli nie wszyscy ich uczestnicy zdobędą stopień naukowy doktora.

Poważnym dalej zadaniem Wydziału w najbliższych latach powinno być doskonalenie organizacji badań naukowych. Dotychczas w tym zakresie jednostką niemal w pełni autonomiczną była katedra. Kontakty między katedrami ograniczały się do luźnej wymiany poglądów; stosunkowo nieliczne były dyskusje naukowe obejmujące szerszy krąg

pracowników nauki, a do rzadkości należało podejmowanie wspólnych badań naukowych przez kilka katedr. Wydaje się, że ten „partykularyzm" katedralny będzie musiał ulec poważnej rewizji. Coraz bardziej skomplikowany charakter zjawisk społecznych, który w tej czy innej formie znajduje swoje odbicie w nadbudowie prawnej, implikuje konieczność podejmowania badań naukowych o szerszym horyzoncie, nie ograniczonych do punktu widzenia jednej tylko dyscypliny prawnej. Jeżeli coraz głośniej rozlega się postulat integracji nauk humanistycznych, to tym bardziej taka integracja potrzebna jest w ramach jednego kierunku tych nauk, tj. nauk prawnych. Jest już niemal truizmem stwierdzenie, że np. problematyka prawna zarządu gospodarką narodową, a więc problematyka o wyjątkowej doniosłości społecznej, wymaga badań kompleksowych, w których uczestniczyć muszą przedstawiciele wielu dyscyplin prawniczych. Takich badań w ramach jednej katedry przeprowadzić niepodobna. Ujawniło się to z całą ostrością przy dokonanej w bieżącym roku analizie w skali ogólnopolskiej wykonania planu badań naukowych za rok 1963; szczególnie okazało się, że punkt ciężkości tego rodzaju badań przesuwał się coraz wyraźniej z katedr do jednostek centralnych, jak np. Instytut Nauk Prawnych PAN. Tym samym jednak osłabia się ciężar gatunkowy uniwersytetów jako ośrodków naukowych. Wydaje się, że właśnie stosunkowo młody Wydział, jakim jest Wydział Prawa UMCS, korzystając z prężności jeszcze nie zrutynizowanej, mógłby podjąć próbę wyjścia z zaczarowanego kręgu podziału katedralnego. Wymaga to rozważenia, czy nie powołać nowych form organizacyjnych, skupiających kilka katedr, w postaci np. instytutów wydziałowych, czy w przyszłości nawet międzywydziałowych. Oczywiście konieczna jest tu jak najdalej idąca ostrożność; samymi odgórnymi zarządzeniami natury organizacyjnej, które nie trafiłyby na odpowiednio przygotowany grunt, niewiele będzie można uzyskać. Dowodem tego próba, podjęta na początku istnienia Wydziału, tworzenia tzw. zespołów katedr, które w praktyce nie odegrały poważniejszej roli i rychło poszły w zapomnienie. Taka czy inna reforma tylko wtedy da pomyślne rezultaty, jeżeli inicjatywa kierownictwa Uczelni niejako w połowie drogi spotka się z inicjatywą samych pracowników nauki, którzy odczują potrzebę rozszerzenia ich warsztatu naukowego.

Wydaje się, że jednym ze środków wiodących do tego celu byłoby ściślejsze związanie się wszystkich pracowników nauki Wydziału w postaci odbywania ogólnowydziałowych zebrań naukowych. Posiedzenia rad wydziałowych są tradycyjnie przeciążone nawałem spraw z zakresu administracji bieżącej, tak że nie ma tu czasu na dyskusje naukowe. A ich potrzeba jest chyba bezsporna. Ileż korzyści może odnieść spe-

cjalista jednej dyscypliny, jeżeli od czasu do czasu zapozna się z problematyką naukową innych dyscyplin, nie koniecznie nawet pokrewnych.

Im bardziej potrafimy ulepszyć nasze warsztaty naukowe, tym wyższe osiągniemy wyniki, a wyniki te z kolei umocnią pozycję Wydziału Prawa UMCS jako poważnej placówki w zestawieniu z innymi ośrodkami polskiej myśli prawniczej.

РЕЗЮМЕ

Автор кратко характеризует период возникновения Юридического Факультета УМКС, созданного в 1949 г. как первого факультета общественных наук в люблинском университете. Далее определяется объем и предмет работы. Она включает организационные вопросы и научную работу сотрудников факультета, не касаясь учебного процесса, анализ которого возможен только в отдельном исследовании. Целью работы является зафиксирование более важных событий, фактов и некоторых персональных данных, так чтобы собранный материал мог быть базой для намечения перспективы дальнейшего развития факультета.

В описательной части автор регистрирует фамилии лиц, которые руководили факультетом или выполняли какие-либо функции в руководстве Университета. Автор описывает кратко организацию 15 кафедр существующих по сей день и представляет их кадры, научные достижения, диссертации на звание доцента или доктора, библиотеки и т.п. При этой сводке автор делает некоторые обобщения по вопросу роста учительского состава и анализирует отрицательное явление текучести этого состава в первые годы существования факультета.

Автор пытается дать общую характеристику научной работы сотрудников Факультета за время их работы в люблинском университете. Общее количество опубликованных работ — 805. На некоторых кафедрах определился уже вполне профиль направления работ, который, по-видимому, становится постоянным. Университет проявляет большую заботу о своем научном издательстве Annales UMCS, Sectio Ius. Опубликовано уже 10 томов (75 работ).

Особая глава посвящена связям Факультета и его сотрудников с заграницей, которые осуществляются через научные, а главным образом учебные поездки молодых работников, приезды иностранных научных работников и публикование работ на иностранных языках.

Автор подчеркивает как положительное явление живую связь научных работников с практикой. Это находит свое выражение не только в выборе тем, но и в непосредственном участии отдельных

научных работников в кодификационных работах и т.п. Характеристика пятнадцатилетнего существования Факультета замыкается короткой описью работы Профессиональных Административных Курсов при люблинском университете, а также политических, общественных и студенческих организаций.

В заключительных замечаниях автор выдвигает некоторые постулаты, обращает особенное внимание на необходимость связи факультета со своими выпускниками, например путем организации обучения после получения диплома. По мнению автора, следует подвергнуть пересмотру систему научных исследований. Думается, что возрастающая сложность общественных явлений требует настоятельно комплексных исследований, которые не довольствуются одной юридической дисциплиной. Этого рода исследования не могут вестись в рамках одной кафедры. Из этого проистекает постулат поисков новых организационных форм вроде научных институтов при факультете и даже в будущем — межфакультетных.

SUMMARY

After a brief account of the period during which the Faculty of Law was being established at the University of M. Curie-Skłodowska in 1949, as the first faculty of social science to be opened at the State University in Lublin, the author specifies the range and the subject of his study. He restricts himself to problems concerned with matters of organization and with research conducted by the faculty staff. He does not deal with didactic activities, as these would require a separate study. The present study is meant to be a record of the more important events, facts and some data about the teaching staff so that the material thus collected might serve as a basis for outlining the perspectives for further development of the faculty.

In the descriptive part of the study the author records the names of the people who were in charge of the faculty or were responsible for the management of the University. Then he discusses very briefly the organization of the fifteen chairs that are currently active in the Faculty, lists the names of the professors who have been holding chairs in the last fifteen years, lists the publications of the members of the Faculty and finally includes information about doctoral dissertations or habilitations in preparation, the books collected in different departments etc.

A comparison of these figures provides a basis for certain conclusions concerning an increase in the number of teachers in the Faculty and permints to analyze a negative factor, observable in the first years,

i. e., the fluidity of the teaching staff.

The next part of the study is an attempt at characterizing in a general manner the research conducted by the teachers of the Faculty of Law in the period during which they were employed in the University of Lublin. Apart from the number of publications, of which 805 are listed. the author emphasizes that some departments have already developed their own lines of research which promise to be lasting. A special emphasis is put on the university's own scholarly publication, Sectio G (Ius) Annales UMCS, of which ten volumes containing 75 studies have already appeared.

A separate section of the study is devoted to contacts of the Faculty and its members with scholarship abroad, maintained chiefly through visits, especially visits of younger researchers, in foreign universities; also through visits of foreign scholars in our University, and through studies published in foreign languages.

It is regarded as a hopeful sign that the work of the Faculty is closely bound to practical life. The bond is reflected not only in the subject-matter of theoretical research, but also in a direct participation of individual members of the staff in codification etc. The discussion of the fifteen-year period of the Faculty's existence is brought to a close with a short description of the activity of the Night School of Administrative Work, and with an account of the work of political organizations, social organizations and students' organizations active in the Faculty.

In the concluding remarks the author indicates possible lines of future development; he emphasizes in particular the need for establishing closer contacts between the Faculty and its alumni, e. g., through organizing post-graduate courses. In the author's opinion one of the principal tasks is the reexamination of the present system of research. It seems that the increasing complexity of social phenomena makes necessary the undertaking of composite research, not restricted within separate departments, and this suggests the necessity of searching for new organizational forms, such as faculty institute and in the future — possibly — even interfaculty institutes.

Papier druk. sat. III kl. 80 g. Format 70 × 100 Druku, str. 28
Annales UMCS Lublin 1964 LZGraf. im. PKWN, Unicka 4. Zam. nr 4173 11.XII.64
700 + 125 egz. H-3. Manuskrypt otrzymano 11.XII.64 Data ukończenia 20.VII.65